

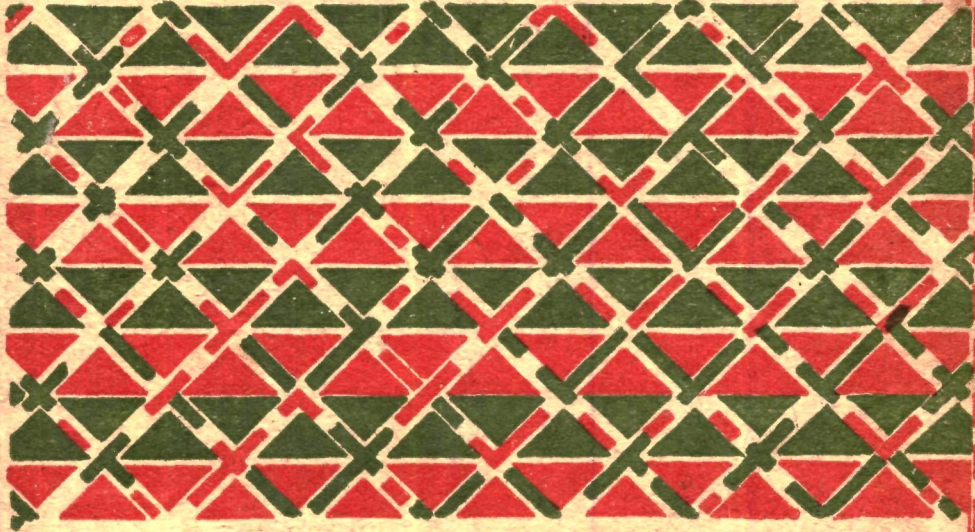
40
9.82

S.F.GRIBANOV

BUKVAR

MEDO33A SKOLA PONDA

2010
476

GOSUDARSTVENNƏJ
UČEBNO-PEDAGOGIČESKƏJ
IZDATELSTVO
MOSKVA 1984

S. F. GRIBANOV

BUKVAR

MEDO33A 8KOLA PONDA

Vištalis lezn̄ Komi okrugl̄n
Ođir vel̄etan juk̄et

GOSUDARSTVENNƏJ
UČEBNO-PEDAGOGIČESKƏJ IZDAŤELSTVO
MOSKVA — 1934

Отв. редактор В. Якимов
Техн. редактор Л. Шишгаи
Обложка худ. В. Резникова
Иллюстрации художников
В. Баюскина, З. Пичугина,
И. Пичугина и А. Комарова.

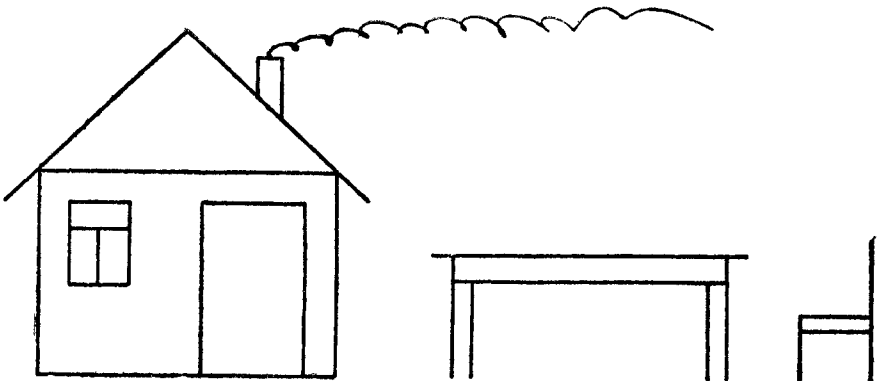
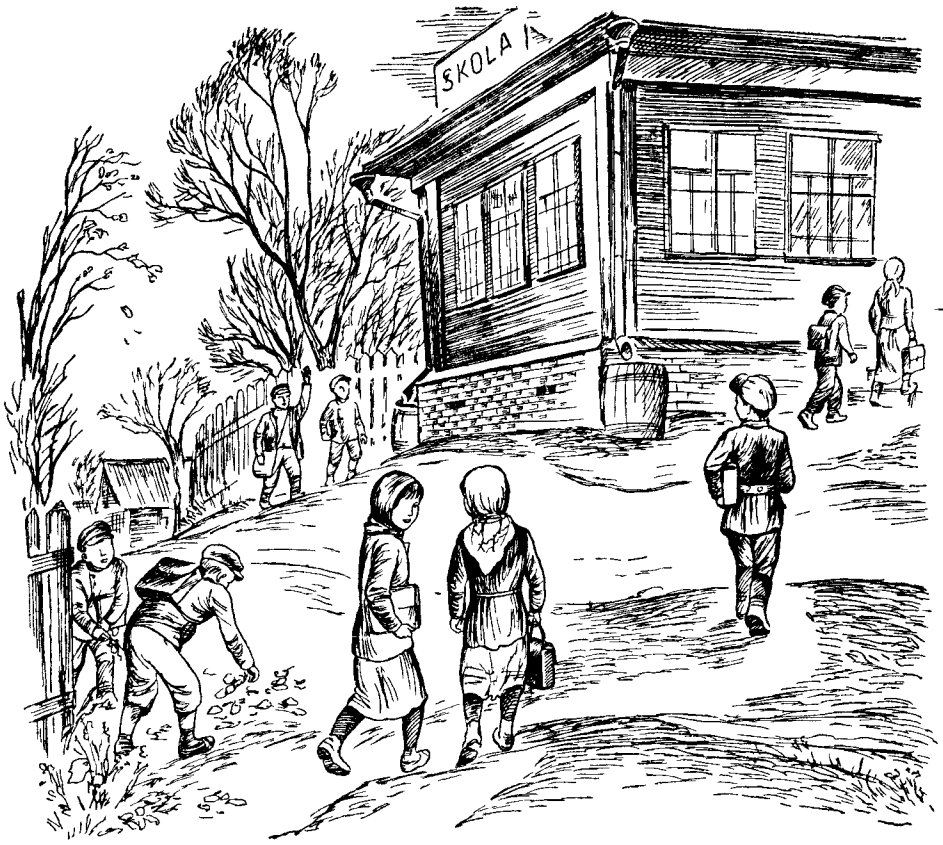
★

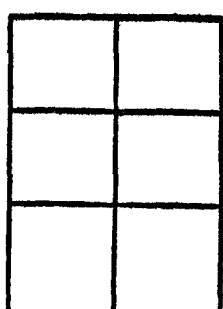
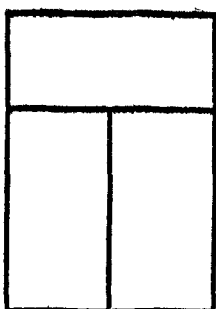
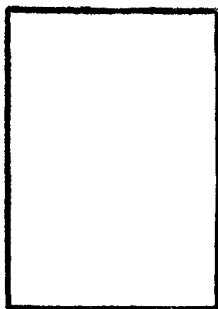
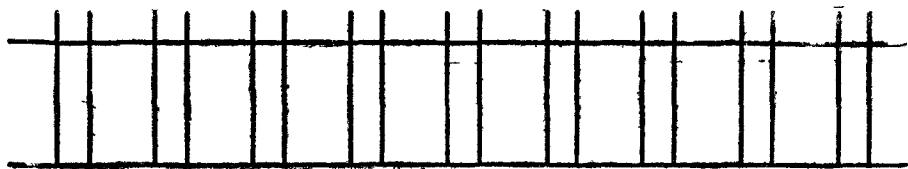
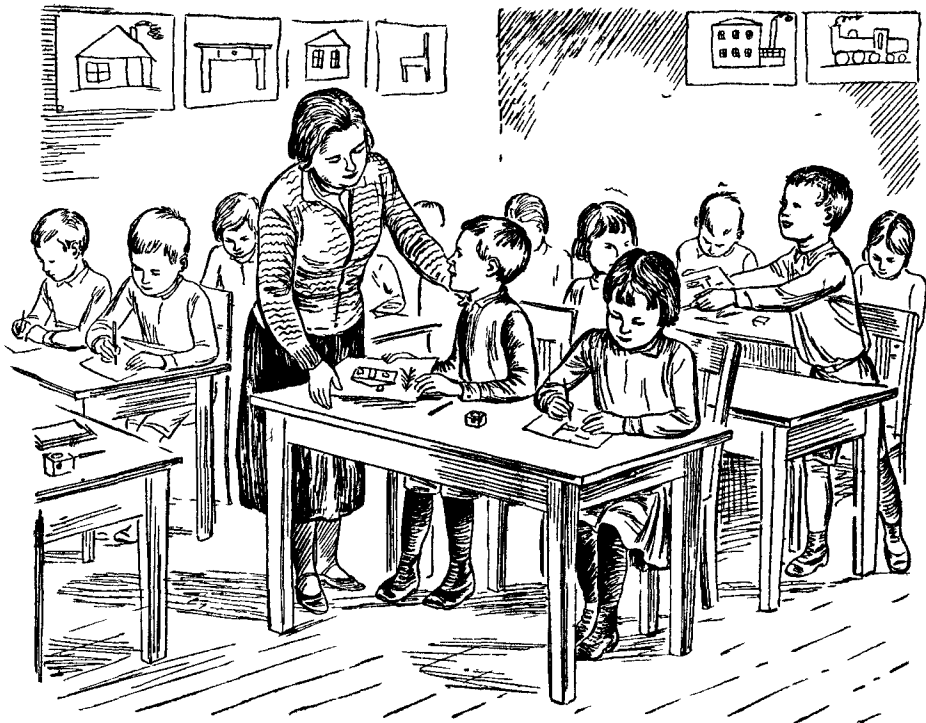
Сдано в набор 20/V 1934 г.
Подписано к печати 28/VI 34 г.
Формат бумаги $62 \times 94 \frac{1}{16}$
Бумага № 5 Окуловской ф-ки
Изд. листов $4 \frac{1}{2}$; бум. л. $2 \frac{1}{4}$
Тираж 8500 экз. Учпедгиз № 5960
Индекс У. 1. н. Зак. 2496
Уполн. Главлита № Б-37576

★

17-я фабр. нац. книги ОГИЗа РСФСР,
треста „Полиграфкнига“,
Москва, Шляховая набережная, д. 10.

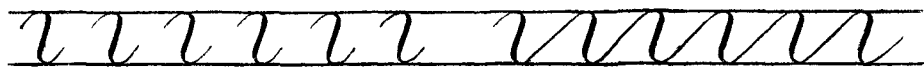

M A M

M A M

NA MAM

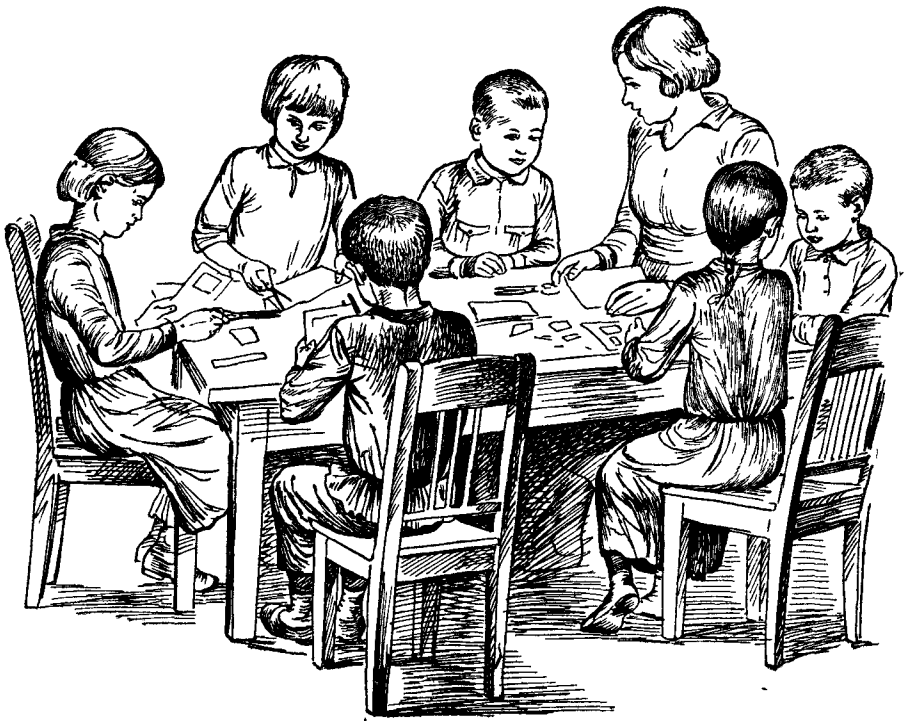
NA

NA

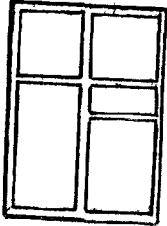
na

|||| | r r r n n n

c c c l l l a a a

RAMA

RAMA

RAMA

na na na na na

MAM
NA RAMA

ll ll ll m m

ma ma mam mam

M A M

M | A | M

R A M A

R A | M A

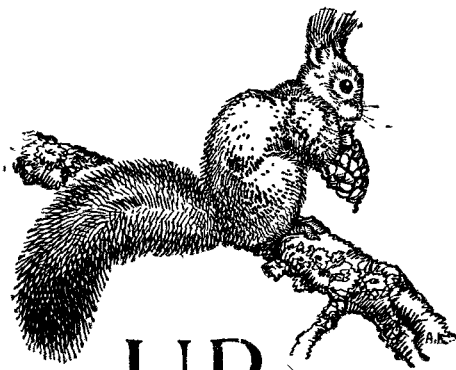
R | A | M | A

mam tama

m m m m m m m m

ta ta ta ma ma ma

tama tama tama

UR

UR

UR

UR

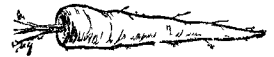
UR

U U U U U U U U

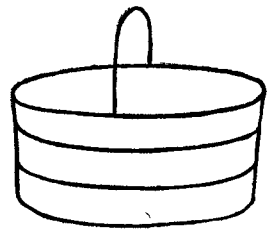
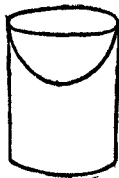
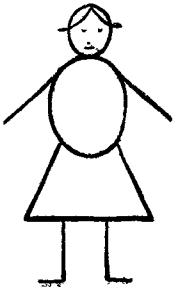
U U U U U

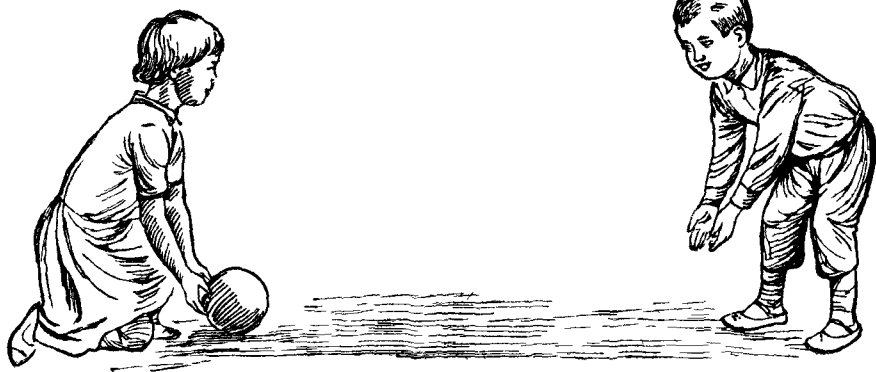

SURA NA

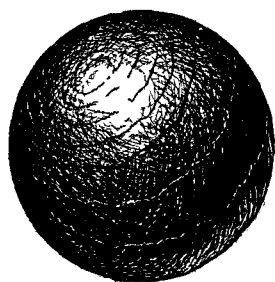

NA SURA

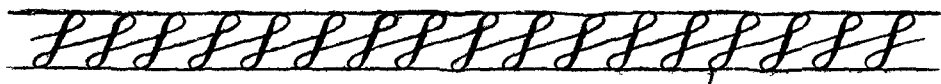
NA SAR
SURA NA SAR

SAR

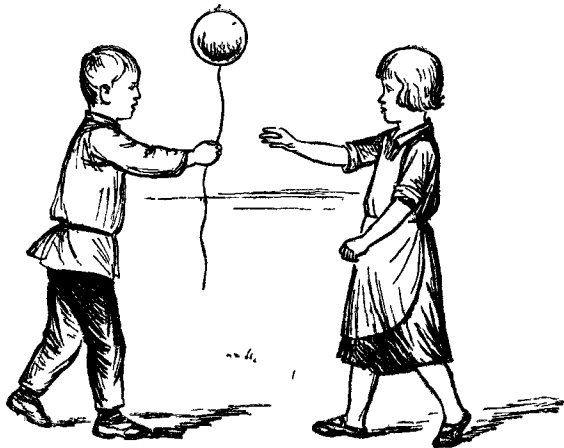
UNA SAR

NA SAR

MASA

NA SAR

SU	RA
----	----

SAR

S	U	R	A
---	---	---	---

S	A	R
---	---	---

Sura

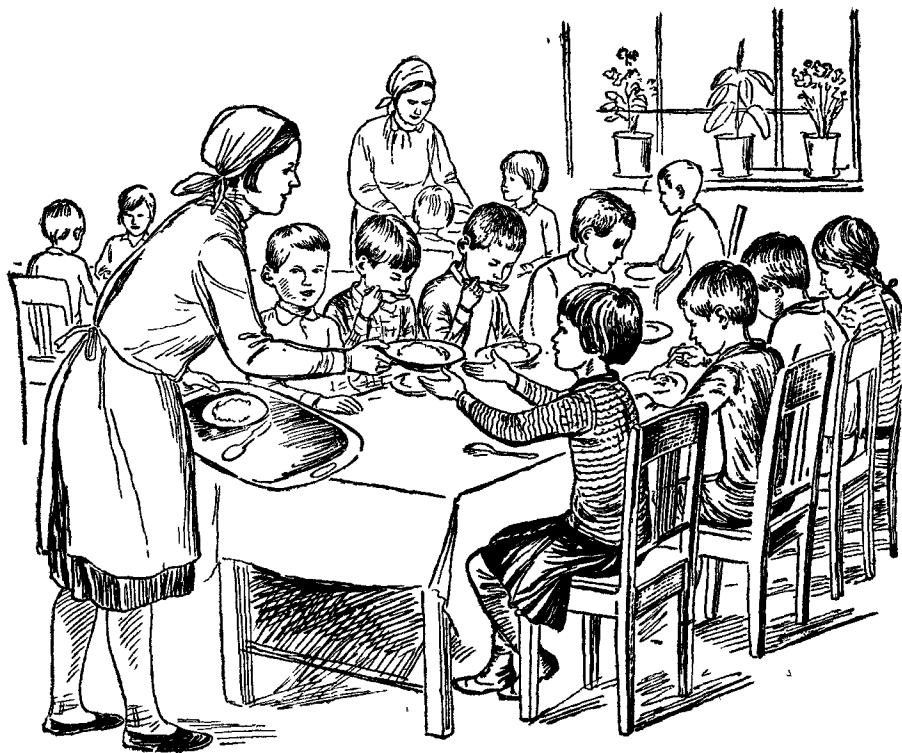
SAR

S S S S S S S S S S

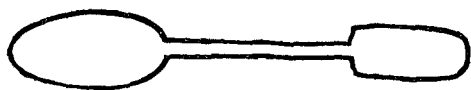
SAR SAR una SAR

MAMA

RAMA

NA KAŠA
MAŠA NA KAŠA
ŠURA NA KAŠA

M A S A

K A S A

MA SA

KA SA

M A S A

K A S A

Masa

kasa

l l f f h h k k

ka ka ka sa sa sa

kasa kasa kasa

MASA

KASA

KASA

RAMA

Misa i Sura.

Ira i Mari.

Masa i Kim.

MISA

MASA

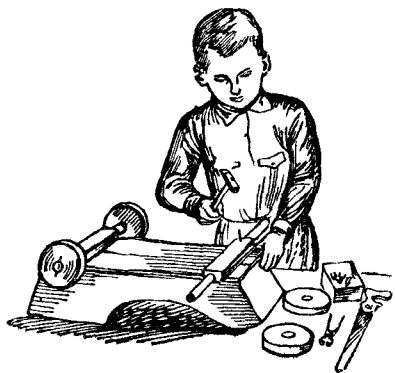
Misa i Masa

i i

Misa i Masa.

IRA

KIM

Ira i Kim.

Ira tuk-tuk!

Kim tuk-tuk!

Ira i Kim tuk-tuk!

tt

Kim tuk-tuk.

Ira i Kim.

OS

OSOK

Os i osok.

MOS

TO UNA MOS

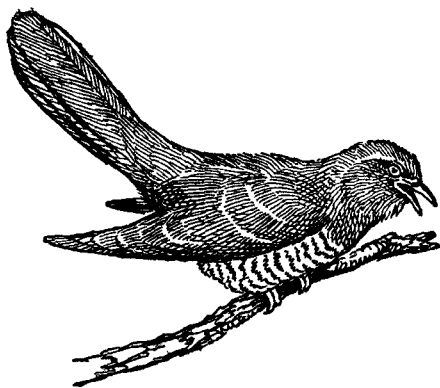
o o

Os i osok.

Kək kəkə:

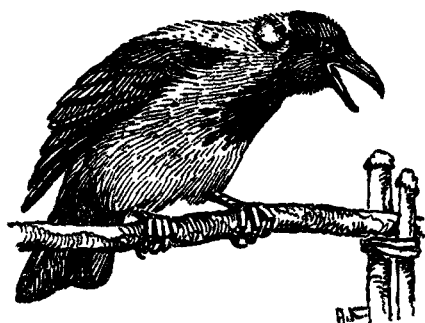
kuk-ku!

kuk-ku!

KƏK

A to raka.

RAKA

Raka suə:

kar-kar!

kar-kar!

ƒ ƒ

Kək kəkə.

RAS

Rasə munə

Sasa, Sano.

Munə

Misa, Masa.

Rasas

una:

— 1 1 —

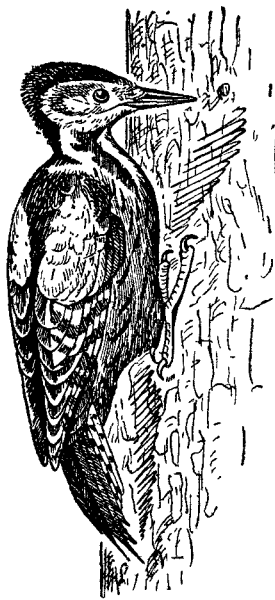
Sasa munə rasə.

· Una tatən vər.
Omən vər i vər.
Vəras una tar.
Vəras una ur.
Vəras kəkə kək.
Vəras os i kəin.

 v v

Una tatən vər.

Кытән, кытән
кыр?

Үәгъп кыр.

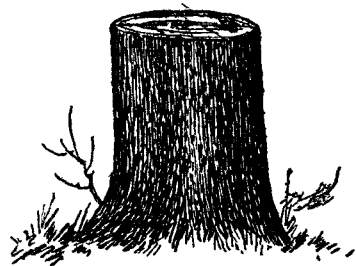
Но і пыр!

Кыр кокә тыр.

КЫР

Кыр кокәс
тыр.

Мунас сур.

МЫР

Б Б

Кыр кокә тыр.

КЪСУ

ЪБР

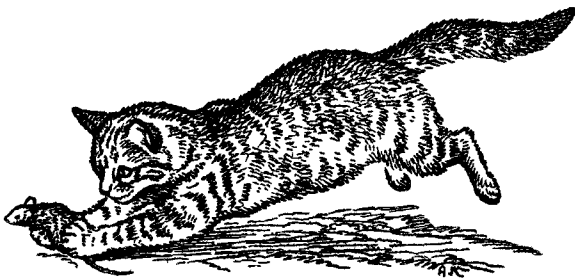
Ok, ъбр, ъбр!

Кут, кут, късу!

Кут, кут ъбрсә.

Късу кутис, кутис...

А vot i кутис.

Късу i ъбр.

Səstəm va.

Vova, Sano!

Loktə, loktə!

To tatən una va.

Vaʙs səstəm.

Kolə səstəma ovnʙ.

l l

Ola səstəma.

Kerim kartov.

Talun kerim kartov.

Kerim luk i morkov.

Em əni kartov.

Em luk i morkov.

Kerim luk.

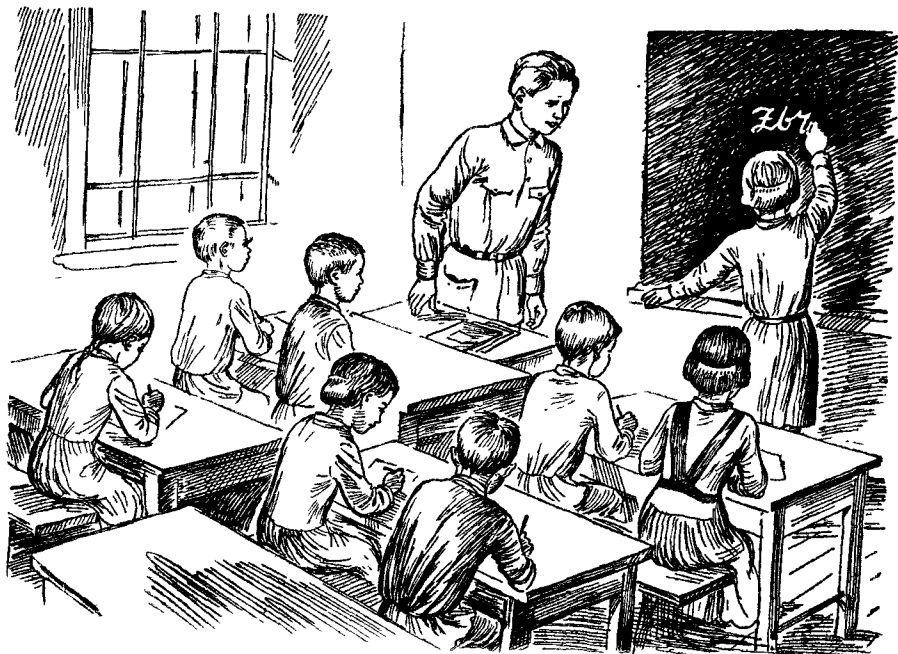
Agasa olis gortas.

Сылән ем vonok.

Agasa vetlə skolaə.

Vonok olə kaga kerkuьn.

c c c f f f g g g
Agasa vetlə skolaə.

Urok.

To munə urok.

Agasa gizə.

Ətləyn gizəny.

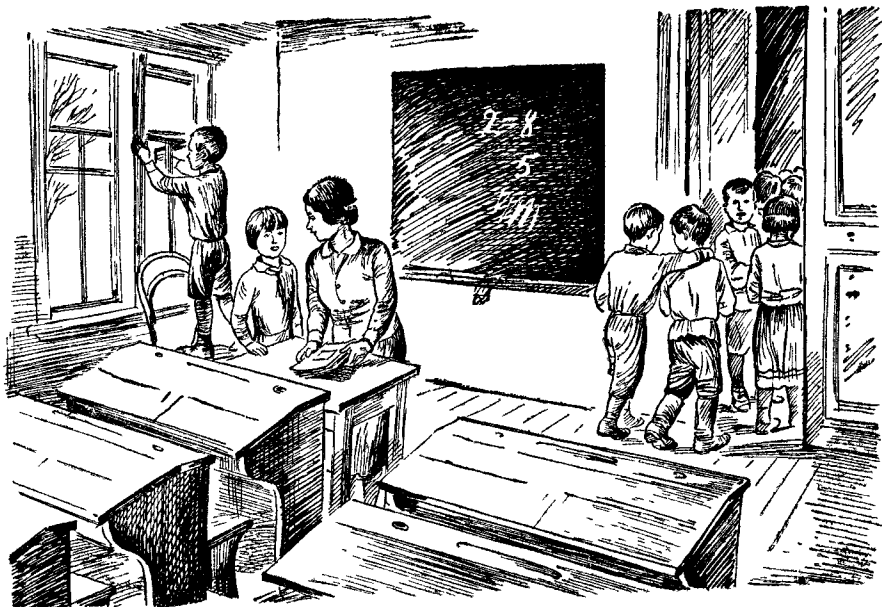
Zyras sь on kv.

Toko gizəny.

ЗЫ ЗЫ

Кузəны гизəны.

ЗЫ ЗЫ ЗЫ

Peremena.

Talun ətəryn gaza.

Əni peremena.

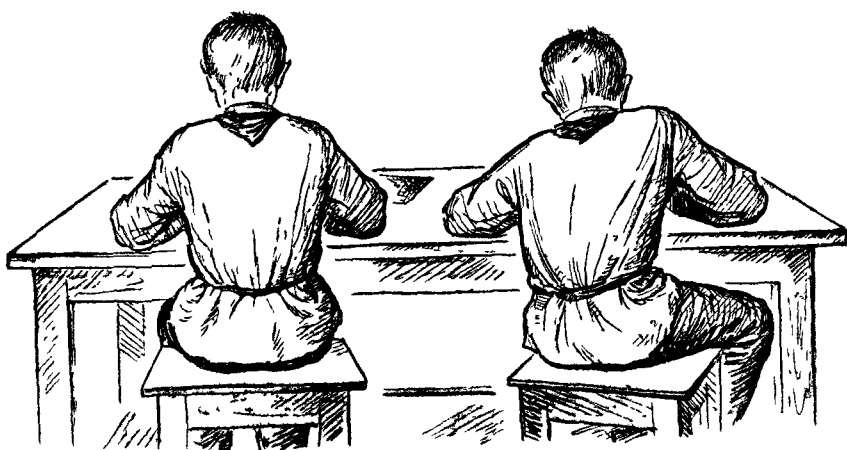
Loktə petam ətərə.

Zьrьs loas səstəm rua.

Рьram səstəm rua зьрə.

Peremena.

р р

ТО ПУКАЛӘ
BORIS

ТО ПУКАЛӘ
PASA

Boris pukalə vura.

A Pasa?

Pasa voksa kəstəm.

Pasa pukavñь avu velaləm.

Pa | sa

Ma | sa

Pa...

Ma...

б б

Pasa voksa kəstəm.

Boris i Bobik.

Borislən em-ron.

Роньс Bobik.

Boris munə skolaə.

Munə i Bobik sьkət.

Boris loktə gortas.

Bobik sьlə ranьt petə.

Bo... | Bo...

Dasa.

Dasa lun-lun skolaъn.

Dasa въd urok vura tædæ.

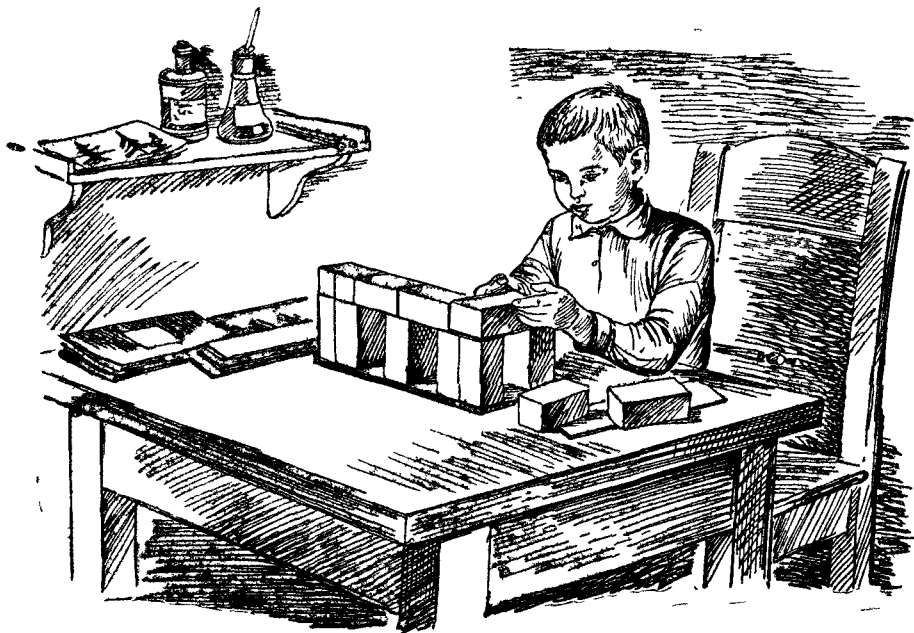
Dasa въdlæ suæ:

— En vævan, en sumit,
a velæt urok!

Dasa—въdlæ primer.

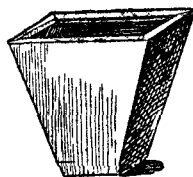
d d

Wool's bod lun skolas.

Zakar.

Zakar kuzə vьdtor kernь.
 Keras kerku. Keras pьzan.
 Sylən una vumaga, una pu.
 Bumaga torrez
 —oz rez omən.
 Vьdəs əktə dozə.

DOZ

Zakar keris pьzan.

Рәтказез.

Мунам талун skolaә.

Dasu gorәtis:

— Utkaez, utkaez!

Mi suvtim. Vьььн utkaez.

A кьтәнкә турiez
krivzәнь.

Рәтказез мунәнь
sonьтинә.

Ut...

Ar.

Vot i loktis ar.

Ətəryn şo zerə i zerə.

Təlyş şylə uvgə.

bbbez kusəş, abu şu.

Kıştə zerəş, vadə mu.

Sondi oz i petav.

Kər-nə ovlə eta?

bbbez kusəş, abu şu.

Keļdētis ļipa, pipu.
 Keļdētis i ļempu.
 Ez vezšə kəz da pozum.
 Ļipa da ļempu vььn ļis.
 A kəz da pozum vььn ļis.

Eta
 ļipa
 ļis

Eta
 ļempu
 ļis

Ļipa vььn ļis.

Ունա զա Մադա գիշոն.

Ունա գիշի

Lenin

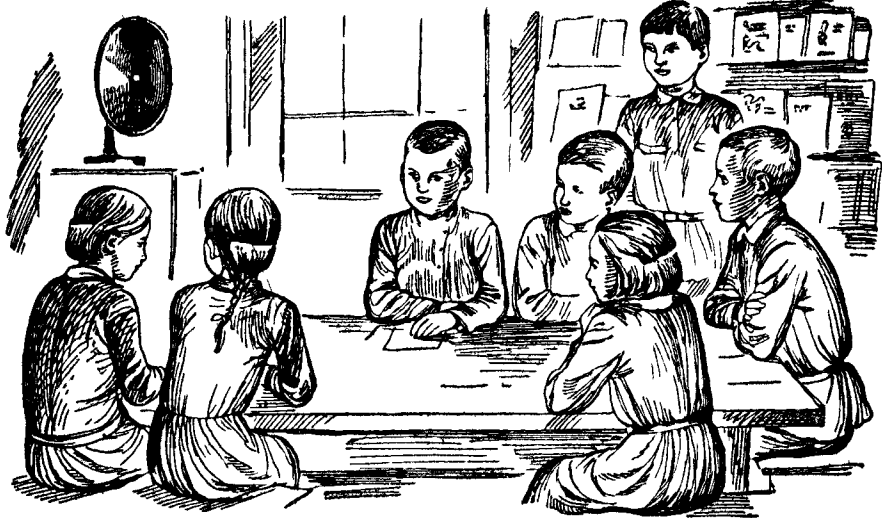
Մադա գիշի

Stalin

Մծոնննն գիշիծ

Lenin da Stalin.

N, N

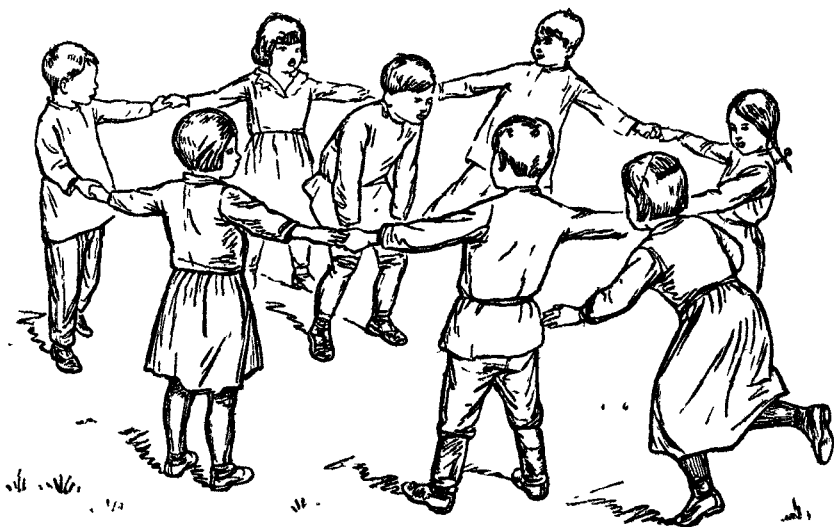
Radio.

Radio kylə
vynşa-ylə...

Radio şurə gəgər:
karrezşan-karə,
viļ Kudьmkarə.

Təd-zə təd...

Рьзан vьлн-ļi, stov vьлн
orsə da şylə, gorən şornitə.
Кьvзьнъ sьлиş вьдән ļubitə.

Orsim sьrən da kaņən.

Џıđa vəli sьr.

Volodə — kaņ.

Kaņьs kutə sьrsə.

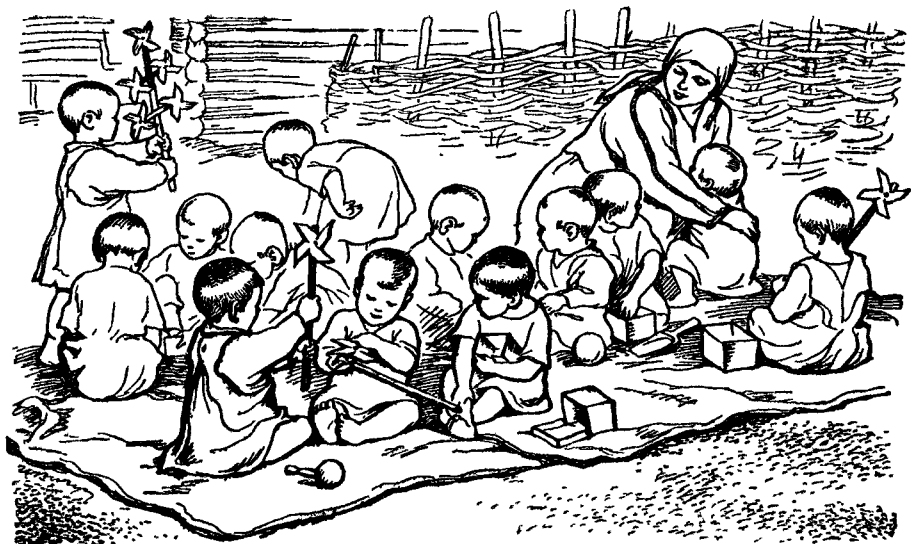
Sьr pьssalə.

Dьr orsim. Sьvəryn

Volodə kutis Џıđasə.

 dь dь

 Џıđa da Volodə.

Çeľad sad.

Gaza çeľad sadьн.

Мьмда çeľadьс setән!

Vaңu, Nину, Таңu,

Vaşu, Koļu, Maңu!

Orsәнь sadas çeľad.

Bur әни çeľadлә.

Ç Ç

Gaza çeľad sadьн.

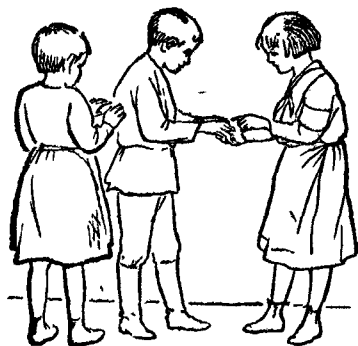
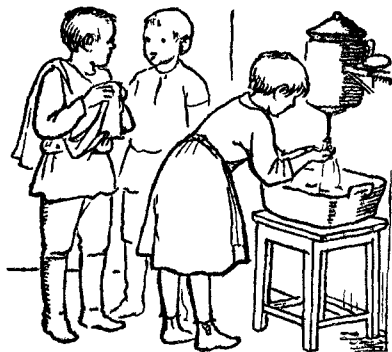

Loktə, çələd!
Sıvtam ordçən.
Bərלאڻ ڻekin
Ogə kolççə.

Ətik, кьк! Ətik, кьк!

Şulga koknat!
Veşкьт koknat!
Bokə kiez!
Vьvלאڻ kiez!

Ətik, кьк! Ətik, кьк!

Səstəma ov.

Noko, Peça, lok tatça.

Mişşin talun, en?

No i şədəş kiet!

A şivi vylat ɳatşs...

ɳata, Peça, en ov.

Mun maɳegən vura mişşb.

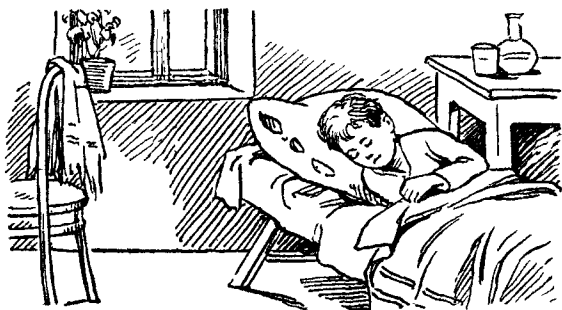
Kaça da Miça—sanitarnikkez.

Korənb səstəma ovnb.

t t

Missə maɳegən.

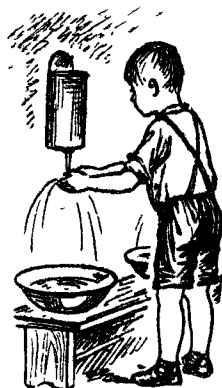
Mi suim:

Uz ətnat krəvatın!

Uzəm vərın
oıpaştə vevtıt!

Maçegən
vura mişş!

Uz Uz

Uz ətnat.

PIONER—ÇEĀAĐLƏ PRIMER.

Zina.

Şizim çasə
Zina pır
termaşəmən
çeççə svır.
Mişşas çuzəm,
mişşas ki,
bura mişşas
i şivi.

Łiza.

A to Łiza
uzə dır.
Gorən, norən
piskə pır.
Çeçças toko,
boştə ıaı.
Aslas miştəm
çuzəmban.

UZ DAS ÇAS!

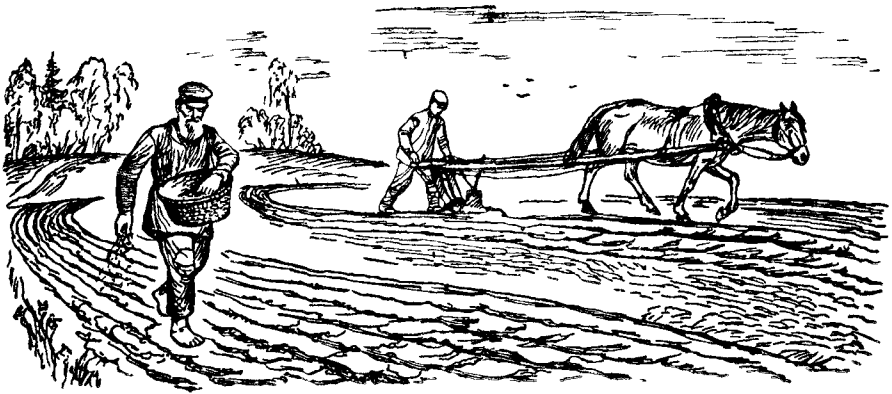

Kolhoz.

Vьna traktorən
musə gərisə
da masьnaən
tuşsə puktisə.
Şubs vьdmis-da
vura oklaşə.
No masьnaən
çoza vundisə.

Х Х

Колхозьн ина вьн.

Ətikən.

Gəris Ivan gərən.
Kudış rezis tuş.
Əti-əti, turun sörən
sılən bədmis şu.
Vundan kadıs şəkyt.
Vişə bura kos.
Çoza uməl şusə
kinat-ed on boş.

*Lazmota gəris gəris.
Oz bədmis bur şu.*

Колхозын бурзък.

Умәлә олис Петра.

Кәзлис токо кык гектар.

Петра ыррис колхозә.

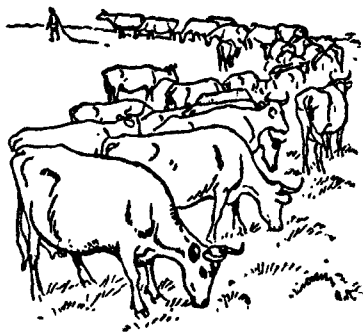
Колхоз una кәзә рузәг.

Кәзә зәр, ид да согди.

Колхозын овнь бурзък.

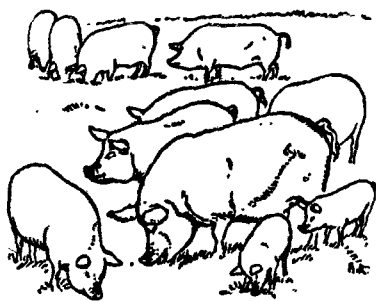
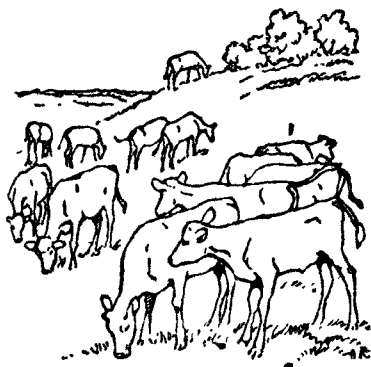
Колхоз кәзә una.

Kolə jəv, vi da jaj.

Kolxozьn una
şakəj poda em.
Eməş məssez.

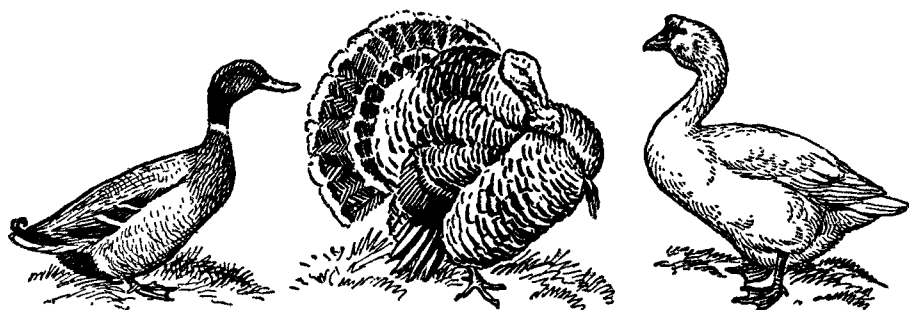
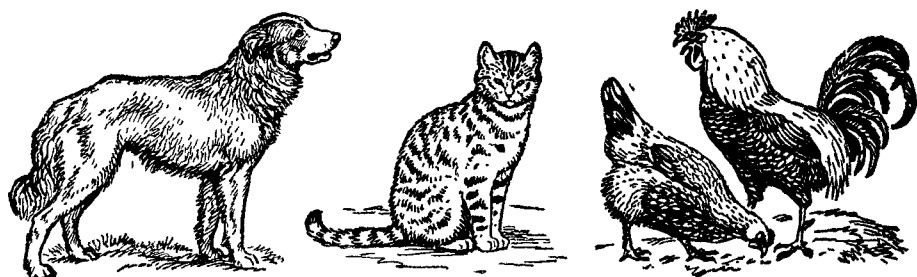
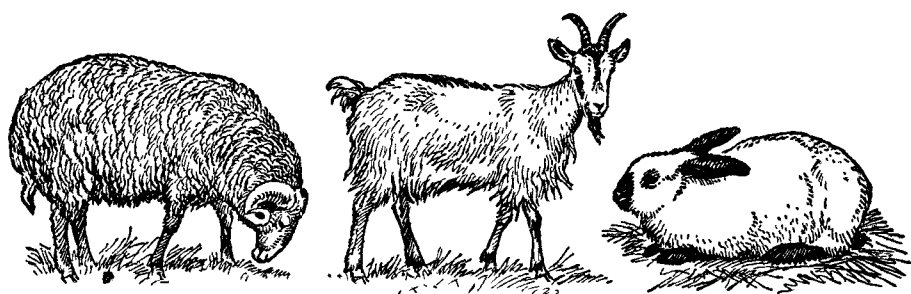
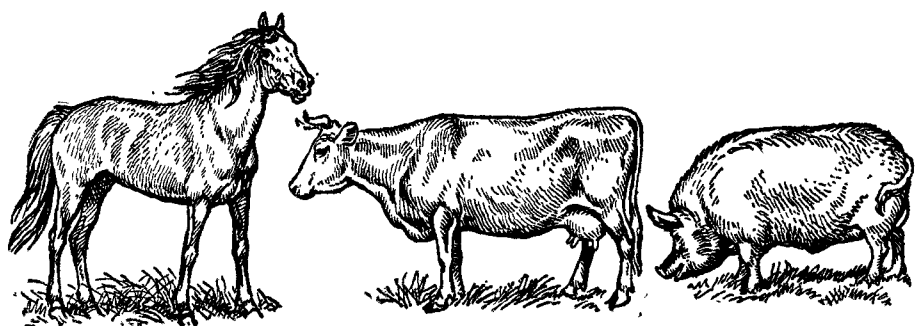
Kolxozьn eməş
una kukañnez.

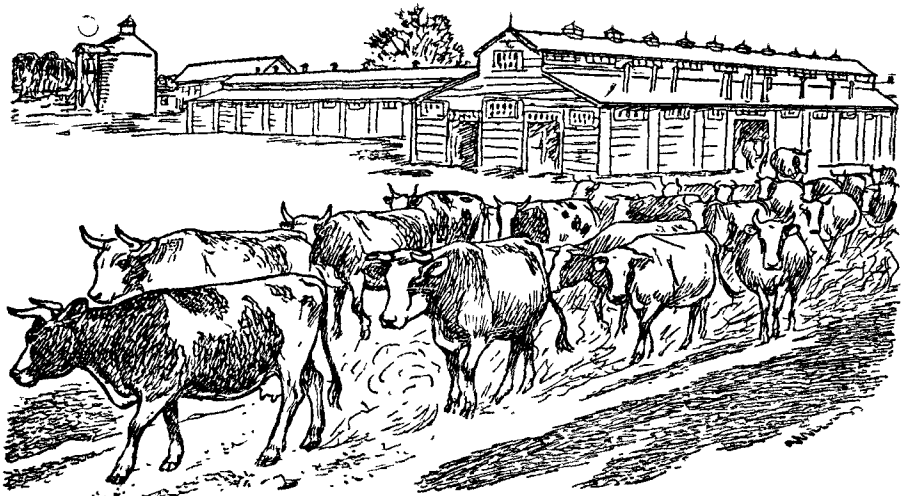
Eməş porşsez.
Mijanlə una kolə
vəđitnь poda.

Loas poda—loas jəv, vi da jaj.

j j
ʒəv, vi da jaj—bur
sojan.

Кин естән? Мьйлә нija коләнһ?

Ferma.

Mьmda mьsses munəнь.

Ena mьsses jəla poda fermaış.

No i mьssez: burəş, jonəş!

Bura dəzirajtəнь nijə fermaas.

Verdəнь, juktaləнь əti kadə.

Verdəнь normaez şərti.

Una jəv şetə fermaas.

Una jəv şetə fermaas.

Фабрика.

То кылә гудок.

Гудокъс фабрикаиш.

Фабрика корә изавнь.

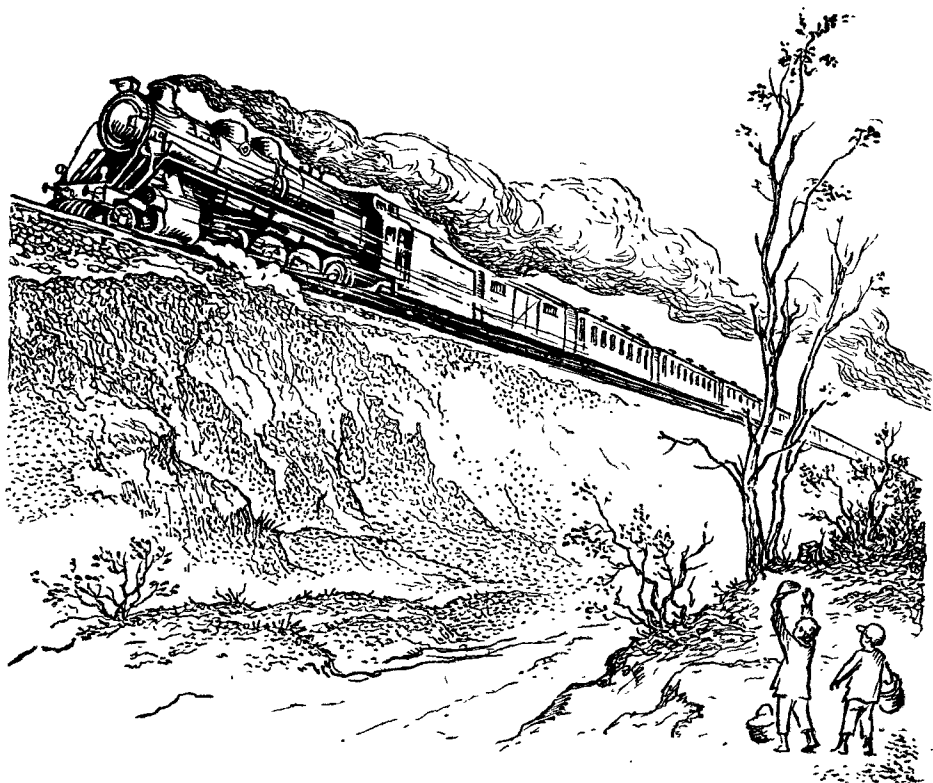
Термашәнь котәртәнь равоҷәјјез.

Сувтәнь изавнь станок дьнә.

Ризә изьс станок дьнас.

3 3

*Изалиш отир дора vil
olan.*

Тукѣтѣ, јоркѣтѣ, гѣмѣтѣ.—

тунѣ ташѣна.

Машѣна кѣѣвѣтѣ уна кар.

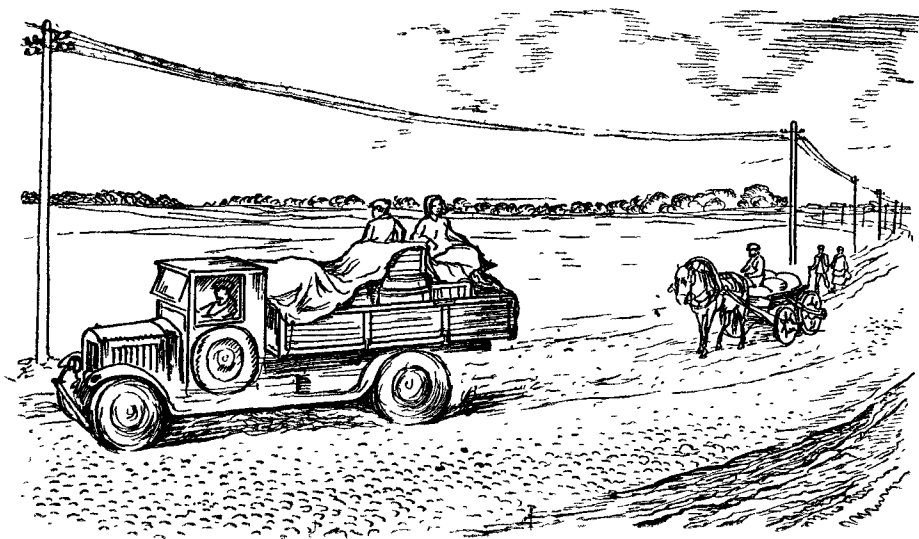
Кѣѣвѣтѣ уна дѣревѣца.

А ѣпѣс, ѣпѣс!..

ѣпѣс ѣакѣлѣн, ѣакѣлѣн рѣтѣ.

— ѣ ѣ —

ѣакѣлѣн рѣтѣ ѣпѣ.

Soşşe tuj.

Ok te, kbeam veşkıt da vołkıt tujbıs!

Avu tuj — rızandəra.

Çelaq, vetlit edə ti eta tuj kuza?

Sija tujbıs mijan okrugın. Soşşe tuj.

T-r-r-r!.. Tu-tu-tu!.. T-r-r-r!

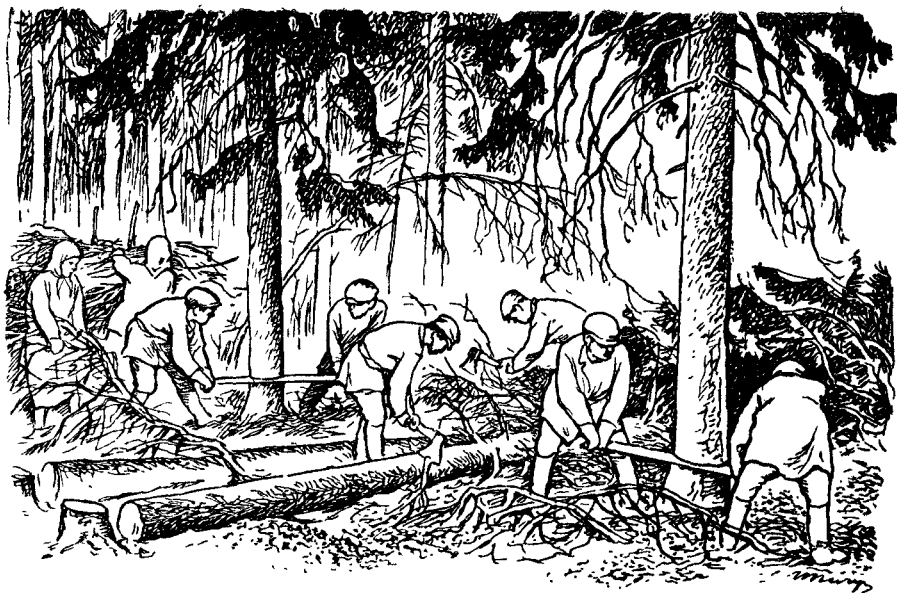
Bukəstas, svignıtas munas ozət.

Bəras toko ɛn kajə.

Eta avtomobil vetlə soşşe tuj kuza.

Unaəş mijan avtomobilles.

Nija kbskalənb təvar da otır.

Petis brigada udarnəj.
Şum levis, goralə vər.
Çer nırs pu şələm garjə.
Çag torrs rezşə gəgər.

Рəрəнь казгəмəн рuez,
кьзи çarla uvtьn şep.
Vьna udarnıklən kırs.
Ker ovoz kьşşə, кьз çep.

*Ререта мурвə вє-
зартан уз.*

Oktab revolucia.

Uməla ovşis raboçəjjezlə.

Uməla ovşis kreşşanalə.

Kommunis partiə suis:

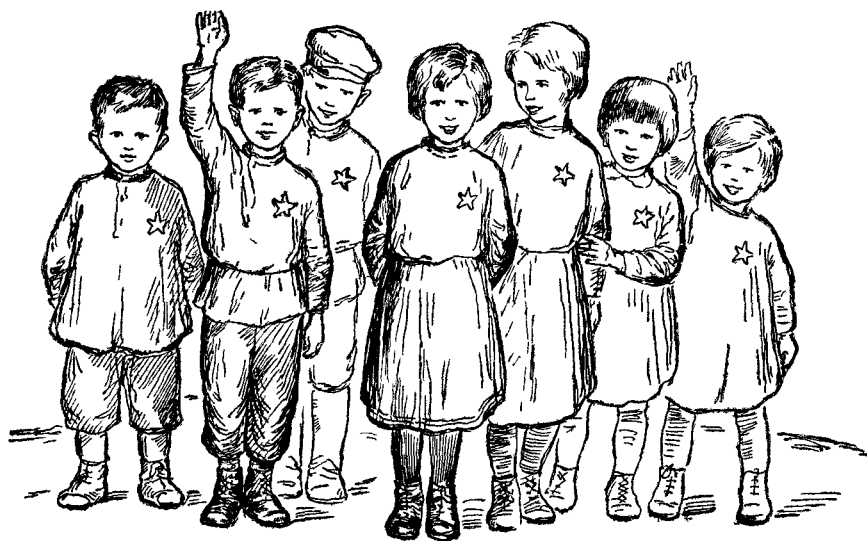
— Vasətam pomessəkəs, burzujəs.

Oktab təlişə lois revolucia.

Revolucia vermis.

Uzaliş oñir boştis aslas kiə vlaş.

Oktab revolucia.

OKTAB LUNƏ GIZŞAM OKTABRIONOKKEZƏ!

Клубън.

Вьдән, вьдән клубә локтә
şьвнъ горән şьланкьв.

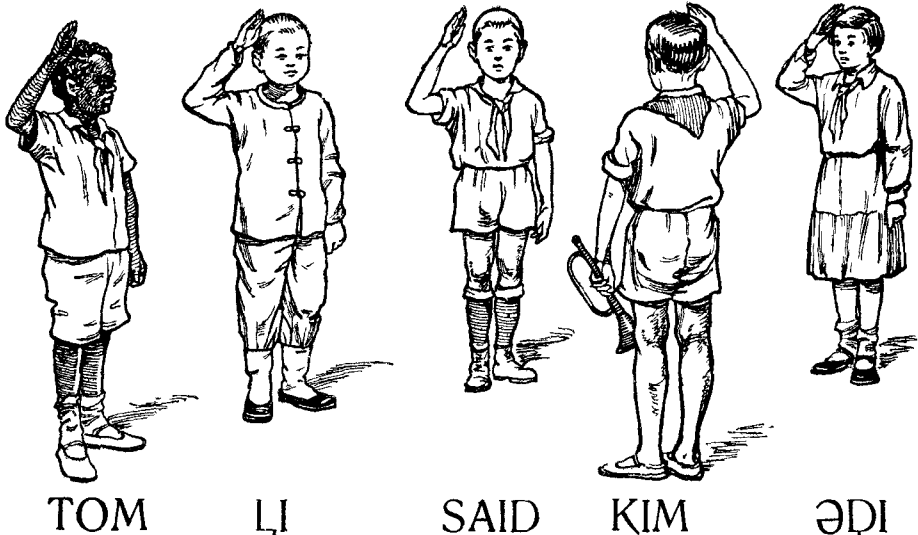
Риоңерскәј şәләм јоткә.

Ньләп ьзьт коллектив.

Мьј-ед токо оз и керә
клубас çeлад риоңер.

şтengazeta gизә, leзә.

Duma kişşә, кьзи зер.

Tom Amerikaiş. Li Kitajiş. Said İndiaiş.
Ədi Angliaiş. Kim SSSR-iş.
Вьдәһһһһ һһһ һһһһһһһһ.

Toko mijan SSSR-һһ vlaşьs Һавоçәjjез
da kressana киһн.

Mәdik stranaezьн vlaşьs Һurzujjез киһн.
Şәкьта ovşә setçin uzalişşezlә, һь çelәdlә.

Вьд stranaьн em kommuniş partia.

Partiaьs korә Һавоçәjjesә peşьһһ sovets
vlaşь ponda, socializm ponda.

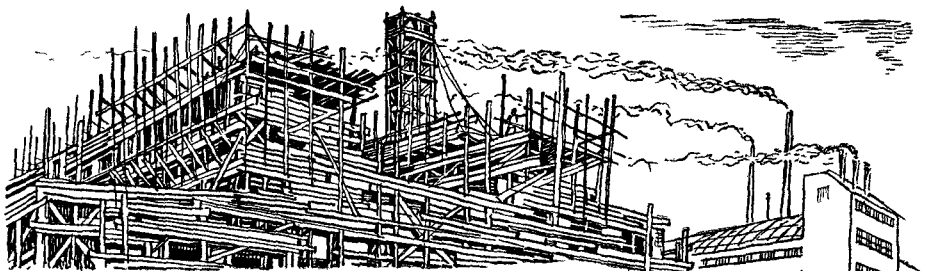
Vonnez.

Pessiş pi bɔdlaiş:
tatiş-ja, Kitajiş,
roç pijan-ja, komi zon
ətamədlə bɔdɛs von.

PIONERREZ DA OKTABRIONOKKEZ — MU PAŞTA
UZALIŞ OTİR ÇEĀAĀLƏN JORTTEZ.

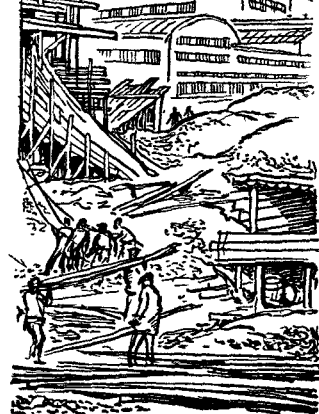
Oktab lunis mu pašta
indam uzaliş otir
çelađls juır.

Мыј мијә строитам.

Јеџа вџлисџ заводдез,
фабрикаез мијан.

ѐни уна ми строитим
и строитам нијџ.

Кџтџн вџлисџ озџџк.
вџррез, џррез, куссеџ
џџџтџџ да мџссеџ,
ѐни сет узалџнь
совхоџџез и колхоџџез.

Мијџ строитам социџлизм.

Gərd armia.

Mijan armiaəs vьna.

Dəzəritə viļ strana.

Vragəs matə oz lez dьnas,

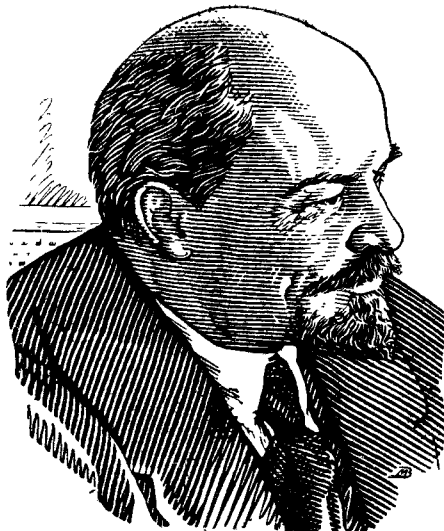
vestas, çarkas ььna.

Pesşiş oñırьs uzalə:

kamgə dorə viļ olan.

A Gərd armia otsalə,

oz lez zugнь strojka plan.

Leņin.

Leņin vėli mijan

vozd,

velėtiš,

jort.

Mijə munam tuj kuza,

kədə vištalis mijanlə Leņin.

Siz suəñbь vьd stranaiš raboçəjjez.

Siz suəñbь vьd stranaiš kommunışsez.

Staļin.

Staļin — Leņinlən

medbur velətçiş.

Boļsevik partıalən vozđ.

Bɔdəs mu vɔliş

raβοçəj klaslən

vozđ.

Mijan socialıstıçeskəj

strojkalən vozđ.

Тəв.

To i təv loktis.
 Ōmən lʙmʙs vɛl vizə.
 Pɛtisə ʧɛlad ətərə.
 Pɔndisə ɔrsnʙ.

Pɛl ɔzn təlʙs
 ʃʙlə, ɔrsə...
 ʎampɛ mənam
 vizʙv vəv.

ʙskəvta lʙja,
 kʙzi nəv.
 Mɛ lʙzɔ... Kɔʎa
 kɛrəs dɔrsə.

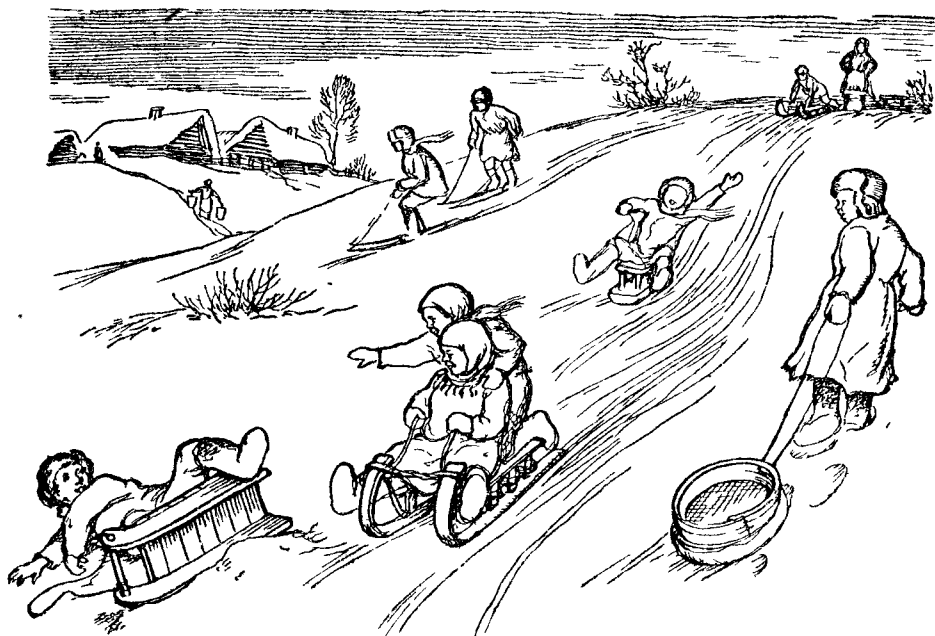
Vadərın.

Moroz sovketə. Qımmis va.
Sumən çeləq kotərtisə jə vılə.
Qısalisə kokanb kənoqkez.
Şıllənb ıslaşənb niya
vıl jə kuza.

Sum i gaza. Əj, druzok!
Çozzka domav kənoq!

Çıvskənb kənoqkez,
gigiñ-gogin sogmə şer:
supkə aşşis kokkez
mijan Vaña pioner.

Ыслашам.

Ek-k, katuskanьm mijan,
ңиьg, ңиьg, vo|kьt!..
Bura, bura Ыслашам,
вьdkođ goloш zo|gә...

Қажам-лезшам рошәи жәз,
тирьлокән вәгам.
Ozә vizә кәзыттез,
вьdәnnьm әтәрн.

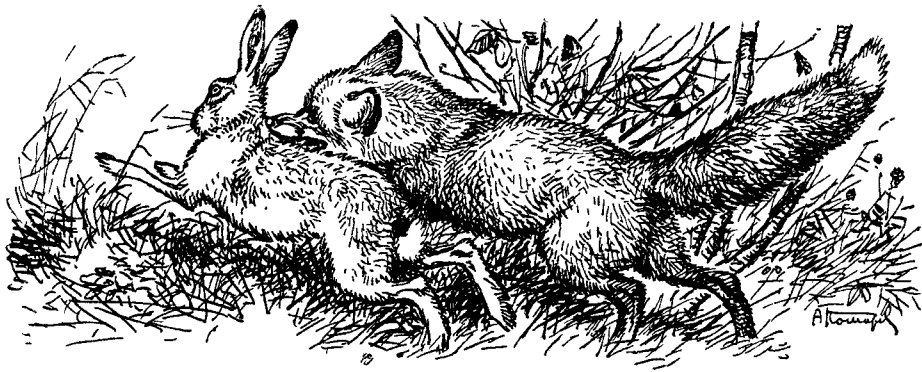
Gaza, gaza, әddәn bur!
Љozzezән Ыskәvтам.
Lodka шьш gur da gur,
govkьs ru jukәvtә.

Ətər kəzət, kəzət tən.
Sylle kəskə udav vən.
Doddən mijə una-una.
Çoza skolaə mi munam.

Mijan ki oz kəntə, oz...
Tavo kəskə pyr kolhoz.
Von i skola matən, matən.
Setən mi velətçam radən.

Bydlaən ləmtə tər.
Moroz çerəltə pyr.
Tən uvgə, letə.
Kər ovlə eta?

Ruç da kəç.

Vəli tələs kəzət.

Bura eɟjalis ruç. Petis sija kəjşəny.
Azə — vər dorən kəçok pukalə.

Guşənikə, kust sajšən kust sajə ruç
pəndis şivətşəny kəç dənə.

Kəlis kəç — sə dənə kinkə guşəşə da
uşkətçis pəşşəny. Çintişə da kotərtə.

Ruç sə şərə... No kətçə te!

Pəşşən raz ruç sogja...

Ruç sap-sarap kutis kəçoksə.

Kin etə?

1. But-bat.

But-bat.

Çoçkom vəl,

kuz peł.

2. Şymbrən, şymbrən

mınystas.

Şo-ñi-ed zvirokəs

kutystas.

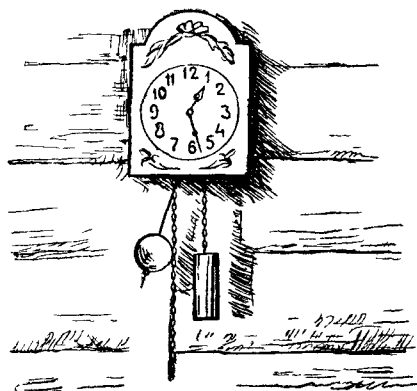
Verdə kajjez.

Şəkyt kajjezlə
ovny təvnas. Kəzyt
sogja niyə sajevntə
gən. A şojny nem.

Çikişsez, şədkaj-
jez levzisə sonytinə.
Şəd rakaез levzisə.

Rakaез, çavkannez, kaеaez loktəny
kerkueз dьnə. Pistəggez da vorovejjez
çivgəny kerkueз gəgəry.

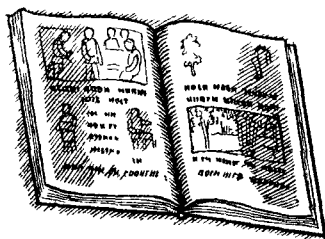
Kajjez eьgəş, kossəny şojan. Nylə
kəzyt. Verdə kajjesə. Kerə kaj verdannez.

Təd-zə təd...

1. Abu kok, ubu əm, a vetlə i viştalə, kər çeççьnь.

2. Ne turun, a işoka.
Ne jərnəs, a vurəma.
Ne mort, a viştasə.

Giziş.

Eta vəli ətik dərəvnaьn.

Loktis staruka dьnə gərdarmejka Ərin da suə:

— Ək, vava! İnda vь ajkaələ pişmo da giznь vot og kuz.

— Vizçişьs ңevna. Loktas Gizişьm, tenьt sija gizas. _____

Loktis vərşan starik, pьris kerkuə.

— Sija tьdalə loktis,—dumajtə Ərin.

— Gizьs, deda, pişmo.

— Ək, içmoң! Og kuz. Vizçişьs. Vot loktas Gizişьs, tenьt sija gizas.

Loktis učitik udav zonkaok. Sumkasə
labiçə puktis.

Staruka suə sɣlə:

— No, Miça, pukşɣ pɣzan saçə sɣd
şojnɣ. Dɣr tenə vizçişim.

A Ərin etaliş oz i juaş. Pukalə, şo
vizçişə Gizişsə.

Oz lok nekin. Ərin vərə jualə starukaliş:

— Baba, da kər-nə loktas Gizişsɣ?

— Da-ed to sija pɣzan saças pukalə.

Nimɣs sɣlən Miça, a suam Gizişən.
Sija toko mijan gizişnɣm, sijen i pondim
sunɣ Gizişən.

Giziş gizis Ərinlə pişmosə.

Əni Ərin velətçə likpunktɣn. Sovet
stranaɣn med ez vələ negramotnəjjes.

Aa Bb Cc Çç Ee Dd

Aa Bb Cc Çç Ee Dd

Đđ Ee Əə Ff Gg Ii

Đđ Ee Əə Ff Gg Ii

Jj Kk Ll Ll Mm Nn

Jj Kk Ll Ll Mm Nn

Nn Oo Pp Rr Ss Sş

Nn Oo Pp Rr Ss Sş

Ss Tt Tt Uu Vv Ъъ

Ss Tt Tt Uu Vv Ъъ

Xx Zz Zz Zz 33 33

Xx Zz Zz Zz 33 33